

نقش انسان و موانع فرهنگی در انتقال فناوری

امیر حسین امیر خانی^۱ و زهره پیش بین^۲

دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (amirhosseinamirkhani@yahoo.com, zohreh.pishbin@gmail.com)

چکیده

هدف این مقاله ارائه یک راهکار مناسب جهت غلبه بر موانع فرهنگی انتقال تکنولوژی و تبیین نقش انسان در آن است. موضوع فرهنگ در انتقال تکنولوژی موضوعی است که با آن که از اهمیت و تاثیر زیادی در انتقال صحیح و کامل تکنولوژی دارد اما کمتر مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در این مقاله با تکیه بر فرهنگ در انتقال تکنولوژی و بررسی راه های انتقال تکنولوژی سعی شده است که موانع فرهنگی بر سر راه انتقال تکنولوژی تبیین شوند و راهی مناسب جهت انتقال فرهنگی تکنولوژی ارائه گردد.

واژه های کلیدی: انسان، فرهنگ، انتقال تکنولوژی، موانع انتقال تکنولوژی، راهکار.

۱- مقدمه

ازدیر باز تکنولوژی و چگونگی انتقال آن از اهمیت زیادی برخوردار بوده است. بسیاری از مدیران و سیاستمداران در کشور های کمتر توسعه یافته بر این باور بوده اند که تنها با خرید تکنولوژی و وارد کردن آن به شرکت و کشورشان می توانند به پیشرفت و توسعه یافتگی دست یابند. آنها عقیده داشتند که تنها با چند کاتولوگ و راهنما و یا حداکثر اعزام چند نفر از کارکنان شان می توانند از تمامی مزایا تکنولوژی جدید همانند کشورهای توسعه یافته بهره مند گردند. آنها موانع زیر ساختی و فرهنگی که برای انتقال یک تکنولوژی جدید ضروری است را نادیده گرفته اند در نتیجه در بسیاری از موارد که با مبالغ هنگفت خریداری شده است بدون استفاده رها می شود.

تکنولوژی، چیزی فراتر از روش تولید و فرایندهای آن به شمار می رود؛ تکنولوژی آمیخته ای از دانش، مهارت و توانایی های فنی است که دارنده آن را قادر می سازد تا جهان طبیعت را تغییر دهد؛ تکنولوژی، نوع نگرش برخاسته از توانایی و تجربه است. بنابراین، صاحب تکنولوژی، کسی است که اسیر ابزار و ماشین آلات مربوطه نباشد و بتواند با وسایل مختلف به خواسته خویش دست یابد؛ لذا، قلب تکنولوژی، انسان متخصص است. بررسی تاریخ تحول اقتصادی کشورهای توسعه یافته امروزی مؤید آن است که تکنولوژی نقش محوری در پیشرفت اقتصادی این جوامع ایفا نموده است؛ پیشرفت اقتصادی همچنان در گرو تکنولوژی های نوین تولید است؛ آن چنانکه در حاضر بخش اعظم تولیدات این کشورها را کالاهای صنعتی تشکیل می دهد.

^۱ استاد یار دانشگاه پیام نور تهران

^۲ دانشجوی کارشناس ارشد مدیریت اجرایی گرایش استراتژیک